

Jafnréttisáætlun Grunnskólans á Ísafirði 2014-2017

Stefna Grunnskólans á Ísafirði er að gæta fyllsta jafnréttis milli kynja og að hver einstaklingur, nemandi eða starfsmaður, verði metinn á eigin forsendum óháð kyngervi. Lögð er áhersla á að skólastarfið taki mið af viðhorfum jafnréttis og stuðla skal að jákvæðu viðhorfi til allra starfa. Einnig er lögð áhersla á margbreytileika kynja og kyngervis og að unnið verði gegn hefðbundnum staðalímyndum eða kynímyndum.

Skólinn, starfsmenn hans og nemendur, munu leitast við að vera til fyrirmyndar á sviðum jafnréttis og vinna gegn fordómum í hvaða mynd sem þeir birtast. Jöfn réttindi eru mannréttindi og snúa ekki eingöngu að hlutverkum karla og kvenna heldur fjallar jafnréttishugtakið um jöfn tækifæri allra óháð kyngervi og öðru atgervi til gæða lífsins, til þess að láta skoðanir sínar í ljós og til að nýta eigin hæfileika, reynslu og þekkingu.

Nemendur

Í lögum um grunnskóla er sérstaklega kveðið á um að veita skuli fræðslu um jafnréttismál meðal annars með því að búa bæði kynin undir virka þátttöku í samfélaginu, fjölskyldulífi og atvinnulífi. Þess skal gætt í öllum starfsháttum skólans og daglegri umgengni við nemendur að þeim sé ekki mismunað og komið til móts við alla nemendur óháð kynferði, kynhneigð, aldurs, útlits, uppruna, trúar- eða stjórnmalaskoðana.

Leitast skal við að mæta þörfum beggja kynja í skólastarfinu. Nemendur eiga ekki að þurfa að þola neina áreitni sem er niðurlægjandi fyrir annað eða bæði kynin.

Styrkja þarf sjálfsmynd nemenda og vinna gegn stöðluðum kynímyndum og vinna þannig gegn hefðbundnum hugmyndum um karla- og kvennastörf.

Mikilvægt er að veita nemendum hvatningu til að rækta sérkenni sín og jákvæð samskipti.

Í öllu skólastarfi þarf að gæta þess að jafnræði sé milli kynja til áhrifa og þátttöku nemenda og jafna hlut nemenda við hvert tækifæri þegar þeir koma fram fyrir hönd skólans.

Nám og kennsla

Starfshættir í Grunnskólanum á Ísafirði eiga að stuðla að framförum í samfélaginu. Stefnt er að þróa leiðir og stuðla að góðum náms og kennsluháttum í átt að bættum námsárangri og taka mið af báðum kynjum.

Í skólanum er áhersla á fjölbreytta námshætti, að verkefni séu fjölbreytt og að nemendur sjái tilgang með þeim.

Skoða skal með tilliti til jafnréttis námsgreinar eins og raungreinar, heimilisfræði og íþróttir og vinna gegn ríkjandi kynímyndum. Efla þarf frumkvæði og nýsköpun sem hefur jafnrétti og mannréttindi að leiðarljósi.

Stefnt er að því að fletta jafnréttisfræðslu inn í lífsleikni með ýmsum verkefnum sem geta komið til móts við mismunandi þarfir nemenda. Einnig skal marka stefnu í kennslu um lífsleikni og varnir gegn fordómum. Gæta skal þess að áætlanir skólans til að vinna gegn einelti og til að takast á við áföll taki mið af þörfum einstaklinga.

Þegar kemur að námsmati þarf að hafa sérstaklega í huga að ekki sé ósamræmi í orðavali og vitnisburði eftir því um hvort kynið er að ræða. Einnig þurfa starfsmenn að gæta að orðræðunni þegar talað er við kynin.

Kennarar skulu skoða og meta námsefni út frá jafnréttissjónarmiðum. Markvisst skal unnið gegn stöðluðum kynímyndum stúlkna og drengja og lögð áhersla á að námsefni lýsi alltaf fjölbreytileika mannlífsins ef því verður við komið. Mikilvægt er að nota námsefni sem vinnur gegn fordómum og hefur mannréttindi allra hópa að leiðarljósi. Stefnt er að því að í skólanum sé ekki notað námsefni sem mismunar kynjum.

Efla þarf getu nemenda til að greina á milli ólíkra texta og auka meðvitund um orðaval. Allir nemendur eiga að geta komið skoðunum sínum á framfæri og virðingu skal bera fyrir ólíkum skoðunum.

Starfsmenn

Þess skal gætt í öllu starfi skólans að starfsmönnum sé ekki mismunað á grundvelli kynferðis, kynhneigðar, aldurs, útlits, ætternis, fötlunar, heilsufars, uppruna, trúar- eða stjórnámálaskoðana. Leitast skal við að mæta þörfum beggja kynja og að á hvorugt kynið halli í orði eða verki.

Mannaráðningar

Í starfsauglýsingum verði vitnað til jafnréttisáætlunar. Við nýráðningar verði leitast við að öðru jöfnu að jafna kynjahlutfallið. Skal það kyn sem er í minnihluta í starfi því sem auglýst er eftir að öðru jöfnu ganga fyrir ef um jafnhæfa einstaklinga er að ræða sem uppfylla skilyrði til starfsins. Í auglýsingum um störf hjá stofnuninni skal hvetja til þess að það kyn sem er í minnihluta í viðkomandi starfsgrein sækji um starfið.

Starfsþróun og símenntun

Starfsþróun og símenntun sé aðgengileg öllum starfsmönnum. Starfsmenn fái fræðslu um nýjungar á sviði jafnréttismála, taki þátt í umræðu og fái tækifæri til að kynna sér rannsóknir og skóla sem náð hafa árangri.

Samræming starfs og einkalífs

Reynt er að koma til móts við starfsmenn um sveigjanleika í störfum þar sem kostur er þannig að bæði karlar og konur geti samræmt sem best starfsskyldur sínar og skyldur gagnvart fjölskyldu. Gæta skal jafnræðis hvað varðar ábyrgð og þátttöku starfsmanna í starfshópum.

Möguleikar til tekjuöflunar skulu vera jafnir. Allir starfsmenn eiga að geta komið skoðunum sínum á framfæri og virðing skal borin fyrir ólíkum skoðunum. Huga skal að viðhorfum til þeirra karla sem í skólanum vinna og viðhorfum þeirra sjálfra til vinnustaðarins og stöðu sinnar innan stofnunarinnar. Nauðsynlegar ráðstafanir skulu gerðar til að gera konum og körlum kleift að samræma starfsskyldur sínar og ábyrgð gagnvart fjölskyldu. Ráðstafanir þær skulu m.a. miða að því að auka sveigjanleika í skipulagningu á vinnu og vinnutíma þannig að bæði sé tekið tillit til fjölskylduaðstæðna starfsmanna og þarfa atvinnulífs, þar með talið að starfsmönnum sé auðveldað að koma aftur til starfa eftir fæðingar- og foreldraorlof eða leyfi úr vinnu vegna óviðráðanlegra og brýnna fjölskylduaðstæðna.

Kynferðisleg áreitni og einelti

Kynferðisleg áreitni og einelti eiga ekki að líðast í Grunnskólanum á Ísafirði. Með kynferðislegri áreitni er átt við hegðun sem er ósanngjörn og eða móðgandi og í óþökk þess sem fyrir henni verður, hefur áhrif á sjálfsvirðingu þess eða þeirra sem fyrir henni verða og er haldið áfram þrátt fyrir að gefið sé í skyn að hegðunin sé óvelkomin. Kynferðisleg áreitni getur verið líkamleg, orðbundin eða táknræn. Ef áreitni á sér stað er Vinnueftirlitið með sérstaka viðbragðsáætlun varðandi einelti á vinnustað og er kynferðisleg áreitni þar með talin. Alvarleg eða endurtekin áreitni getur varðað fyrirvaralausan brottrekstur geranda úr starfi.

Að sama skapi er einelti alvarlegt mein sem þarf að vinna á um leið og upp um það kemst. Einelti telst vera neikvætt og illgirnislegt atferli sem felur í sér endurtekið áreiti og/eða ofbeldi, líkamlegt eða andlegt. Andlegt ofbeldi felst m.a. í stríðni, útilokun, hótunum, höfnun. Einnig þegar einhver segir ósatt eða dreifir upplognum rógi um hann/hana eða sendir kvikindislega miða, sms eða skilaboð á netinu og reynir að fá aðra nemendur til að kunna illa við hann/hana. Líkamlegt einelti getur verið barsmíðar, spörk, hrindingar eða meiðingar af öðru tagi. Eineltinu er stýrt af einstaklingi eða hópi, beinist að öðrum og stendur í nokkurn tíma. Slík samskipti einkennast af ójafnvægi aflsmunar eða annars valds.

Einelti getur haft ólíkar birtingarmyndir hjá kynjunum og þurfa starfsmenn skóla að vera meðvitaðir um það og jafn vel vakandi bæði fyrir duldu einelti eins og stundum kemur fram í stúlknaþópum og meira afgerandi einelti sem er algengara í drengjahópum. Hvetja skal alla nemendur til að setja sér skýr mörk og virða skýr mörk annarra”

Kynning á jafnréttisáætlun Grunnskólans á Ísafirði

Jafnréttisáætlunin verði kynnt fyrir starfsmönnum skólans í upphafi skólaárs og send jafnréttisnefnd sveitafélagsins, fræðslunefnd og sviðstjóra skólasviðs þegar hún tekur gildi. Jafnframt verður hún kynnt í nærsamfélaginu með hjálp fréttamiðla. Í reglulegu mati á starfi skólans og í starfsviðtölum þarf að kanna viðhorf til jafnréttis og stöðu jafnréttismála á vinnustaðnum. Til að fá fram athugasemdir og ábendingar um áætlun skólans fer fram kynning og umræða um áætlunina á almennum starfsmannafundi og í skólaráði. Einnig verður hún birt á heimasíðu skólans sem hluti af starfsáætlun.

Endurskoðun

Áætlunin er til þriggja ára og skal endurskoðun fara fram vorið 2017.

Ísafirði, október 2014.